

30 juni 2024 (versie 31 januari 2025)

Financiële markt deelnemer

Stichting Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij
LEI Code 7P4UVoMBECNZ2V4P3798

Samenvatting

Stichting Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij (hierna: Bpf Koopvaardij), met LEI code 7P4UVoMBECNZ2V4P3798¹, neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze verklaring is de geconsolideerde verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van Bpf Koopvaardij.

Dit document heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. In 2023 is voor het eerst gerapporteerd over de gemeten belangrijkste ongunstige effecten over het voorgaande jaar. Die rapportage had betrekking op 2022.

Deze verklaring wordt opgesteld uit hoofde van Europese wetgeving over duurzaamheid, namelijk de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), en wordt jaarlijks vóór juli geactualiseerd met de gemeten belangrijkste ongunstige effecten. Beleggingsbeslissingen hebben effect op de wereld. Zo kunnen beleggingen gunstige, maar ook ongunstige gevolgen hebben op duurzaamheidsfactoren. Deze duurzaamheidsfactoren hebben betrekking op een breed scala van ecologische-, sociale- en werkgelegenheidszaken. Denk bijvoorbeeld aan de eerbiediging van mensenrechten of het behoud van biodiversiteit.

In de SFDR is een aantal onderwerpen aangemerkt als belangrijkste negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren in de vorm van 14 verplichte indicatoren over duurzaamheidsonderwerpen voor bedrijven, 2 verplichte indicatoren voor over-heden en supranationale instellingen, en 2 verplichte indicatoren voor vastgoedactiva. Verder zijn er 2 aanvullende indicatoren (Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie en het ontbreken van een mensenrechtenbeleid) over ESG-onderwerpen geselecteerd door Bpf Koopvaardij. Veel van deze onderwerpen worden meegenomen in beleggingsbeslissingen in grote delen van de aandelen-, bedrijfsobligatie-, staatsobligatie- en vastgoedportefeuilles. Dit houdt in dat de desbetreffende indicator of een vergelijkbaar onderwerp is opgenomen in het uitsluitingsbeleid, de samenstelling van de beleggingsportefeuilles, het stembeleid of een engagementprogramma.

Summary

Bpf Koopvaardij, LEI code 7P4UVoMBECNZ2V4P3798, takes account of the principal adverse effects of its investment decisions on sustainability factors. This document is Bpf Koopvaardij's consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors.

This document concerns the reference period from 1 January 2023 to 31 December 2023. In 2023, reporting on the measured principal adverse effects are reported on for the first time. That report pertained to 2022.

This statement has been drawn up pursuant to the European Union's legislation on sustainability, namely the Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), and is updated annually before July with the measured principal adverse impacts. Investment decisions affect the world, and investments can have favourable but also adverse effects on sustainability factors. These sustainability factors concern a wide range of environmental, social, and employment issues, for example, respect for

¹ Een LEI code is een uniek nummer waarmee financiële toezichthouders (zoals de Autoriteit Financiële Markten) transacties wereldwijd volgen en, wanneer nodig, ingrijpen. Het doel is om de financiële markten transparanter te maken, beleggingsrisico's beter te beheersen en beleggers te beschermen.

human rights or the preservation of biodiversity. The SFDR designates a number of issues as the principal negative effects on sustainability factors in the form of 14 mandatory indicators on sustainability issues for companies, 2 mandatory indicators for public authorities and supranational institutions, and 2 mandatory indicators for real-estate assets. Two additional indicators (investments in companies without carbon emission reduction initiatives and without a human rights policy) on ESG issues were also selected by Bpf Koopvaardij. Many of these issues are factored into investment decisions in large parts of the equity, corporate bond, government bond, and real estate portfolios. This means that the relevant indicator or a similar issue is included in the exclusion policy, the composition of investment portfolios, the voting policy, or an engagement programme.

Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheidsfactoren opgenomen. Per 30 juni 2024 is deze tabel geactualiseerd met de metingen over het voorafgaande jaar, 2023, gemeten per kwartaal. Per ongunstig effect is een score opgenomen die iets zegt over de omvang van de gemeten ongunstige effecten. Ook is beschreven welke activiteiten Bpf Koopvaardij onderneemt (samen met uitvoerder MN) om deze te voorkomen of te verminderen. Hierbij geldt dat er verschillende soorten activiteiten kunnen worden ondernomen, zoals het gebruik van stemrecht als aandeelhouder, het aangaan van een dialoog met ondernemingen of uitsluiting van bepaalde beleggingen.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Klimaat- en andere milieu-indicatoren						
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1- BKG-emissies	66.852,51 tCO _{2e}	72.441,20 tCO _{2e}	Er is gedurende de tijdsperiode vermogen onttrokken van de aandelenportefeuilles, waardoor de algehele scope 1 uitstoot is gedaald. Daarnaast is het aantal bedrijven binnen de opkomende markten aandelenportefeuille gedaald door een nieuwe strategie met een hoger niveau van Environmental, Social en Governance (ESG) integratie plus uitbreiding van het engagement programma. Vooral in de sectoren olie-en gas, Chemicaliën en Bouwmaterialen heeft dit een grote impact gehad op de scope 1 uitstoot.	<p>Genomen maatregelen In de aandelen-, bedrijfsobligaties en private equity portefeuilles worden verschillende acties genomen die als doel hebben om bij te dragen aan het beperken van de uitstoot van broeikasgassen in de reële economie. Er wordt o.a. gebruik gemaakt van ESG screenings die er op gericht zijn om bedrijven die zich onvoldoende inzetten om de energietransitie te realiseren te verwijderen uit de portefeuille. Zo worden in de aandelenportefeuille in een aantal carbon intensieve sectoren bedrijven verwijderd die relatief slecht scoren ten opzichte van andere bedrijven in dezelfde sector op basis van een energietransitie beoordeling, waarin o.a. de huidige uitstoot, de maatregelen die het bedrijf neemt en het ambitieniveau van doelstellingen die het bedrijf zet worden meegewogen. Er wordt gebruik gemaakt van sector specifieke beoordelingen.</p> <p>In de portefeuille die resteert, worden bedrijven gemotiveerd om verdere stappen te nemen middels het engagement en stem-beleid. Het engagementprogramma over de energietransitie is in 2023 uitgebreid naar bedrijven aan de vraagkant in de energie-sectoren. Ook is in 2023 een groot aantal olie- en gas bedrijven uitgesloten als gevolg van een beperkte voortgang op onze engagementdoelstellingen. Daar waar gebruik gemaakt wordt van actief beheer, worden beheerders mede geselecteerd en beoordeeld op basis van hun kennis en ervaring ten aanzien van het meewegen van ESG aspecten in het beleggingsproces.</p> <p>Geplande maatregelen Jaarlijks, ook in 2024, worden de bedrijven in onze beursgenoteerde aandelen en obligatieportefeuilles beoordeeld op basis van verschillende klimaatcriteria. De bedrijven die niet aan deze criteria voldoen, komen niet in aanmerking voor opname in de portefeuille. Daarnaast worden de beheerders beoordeeld op o.a. hun vermogen om ESG aspecten mee te wegen in de beleggingsbeslissingen.</p> <p>In 2024 vervolgen we onze dialoog met de resterende olie-en gasbedrijven. Vanaf 2024 richt het engagementprogramma energietransitie zich in toenemende mate op beleidsmakers en bedrijven en organisaties in de waardeketen van CO₂-intensieve bedrijven.</p>
		Scope 2-BKG-emissies	14.016,14 tCO _{2e}	15.110,57 tCO _{2e}	Er is gedurende de tijdsperiode vermogen onttrokken van de aandelen portefeuilles, hierdoor is de algehele scope 2 uitstoot gedaald. Gedurende de periode is het engagementprogramma uitgebreid, waardoor er een aantal grote uitstoters zijn uitgesloten. Daarnaast zijn er door een nieuwe strategie met een hoger niveau van ESG integratie binnen de opkomende landen aandelenportefeuille minder bedrijven in de portefeuille. Vooral in de sectoren olie-en gas, Chemicaliën en Bouwmaterialen heeft dit een grote impact gehad op de scope 2 uitstoot.	
		Scope 3- BKG-emissies (vanaf 1 januari 2023)	590.686,00 tCO _{2e}	648.145,02 tCO _{2e}	Er is gedurende de tijdsperiode vermogen onttrokken van de aandelen portefeuilles, hierdoor is de algehele scope 3 uitstoot gedaald. Gedurende de periode is het engagement programma uitgebreid, waardoor er een aantal grote uitstoters zijn uitgesloten. Daarnaast zijn er door een nieuwe strategie met een hoger niveau van ESG integratie binnen de opkomende landen aandelenportefeuille minder bedrijven in de portefeuille. De lagere allocatie naar de sector olie-en gas heeft het meeste effect gehad op de scope 3 uitstoot.	
		Totale BKG-emissies	671.554,66 tCO _{2e}	735.696,78 tCO _{2e}	De databeschikbaarheid voor bedrijfsobligaties in opkomende landen is substantieel lager, zowel in vergelijking tot andere markten als bij aandelen. Hierdoor hebben individuele transacties binnen de opkomende landen bedrijfsobligatieportefeuille veel invloed op de BKG-emissies.	
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	23,08 tCO _{2e} /€ mln	23,21 tCO _{2e} /€ mln	Weinig verandering.	<p>Vastgestelde streefdoelen We hanteren de volgende reductiedoelstellingen voor uitstoot-intensieve sectoren voor 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> Luchtvaartmaatschappijen: 616,00 gram CO₂ per RTK (Revenue tonne kilometres) Aluminiumproducenten: 4,73 ton CO_{2e} per geproduceerde ton aluminium Autofabrikanten: een gemiddelde uitstoot van 30,68 gram CO₂ van nieuw geproduceerde auto's per kilometer Cementproducenten: 0,42 ton CO₂ per geproduceerde ton cementproduct Elektrische nutsbedrijven: 0,14 ton CO_{2e} per geproduceerde megawattuur energie Olie- & Gasindustrie: 40,95 gram CO_{2e} per geproduceerde megajoule energie Staalproducenten: 1,13 ton CO₂ per geproduceerde ton staal <p>Daarnaast hebben we de ambitie om uiterlijk per 2030 geen bedrijven meer in de portefeuille te hebben die niet aan het Parijsakkoord voldoen.</p>
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	62,98 tCO _{2e} /€ mln omzet	71,88 tCO _{2e} /€ mln omzet	Het aantal bedrijven dat is uitgesloten als gevolg van de engagement programma's is toegenomen. Hierdoor zijn er met name bedrijven in de olie- en gassector uitgesloten in de portefeuille, waardoor de BKG intensiteit van de portefeuilles is afgenomen. Daarnaast is de BKG intensiteit binnen de opkomende landen aandelenportefeuille gedaald door een nieuwe strategie met een hoger niveau van ESG integratie.	

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,69%	3,60%	Het hoofdzakelijk effect wordt veroorzaakt door bedrijven die in het verleden actief waren in de sector fossiele brandstoffen maar in 2023 niet meer. Daarnaast wordt een gedeelte van de daling veroorzaakt door lagere data beschikbaarheid. Het hoofdzakelijk effect wordt veroorzaakt door bedrijven die in het verleden actief waren in de sector fossiele brandstoffen maar in 2023 niet meer. Daarnaast wordt een gedeelte van de daling veroorzaakt door lagere data beschikbaarheid.	<p>Genomen maatregelen In 2023 is een groot aantal olie- en gas-bedrijven uitgesloten als gevolg van een beperkte voortgang op onze engagement-doelstellingen.</p> <p>Geplande maatregelen Met de resterende fossiele brandstof producenten in de aandelenportefeuille wordt de dialoog in 2024 voortgezet.</p>
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	24,71%	24,90%	Er is weinig tot geen effect over de jaren, de databeschikbaarheid is in 2023 wel afgenomen. Bepaalde data is nog niet beschikbaar op het moment van schrijven, we sturen actief op hogere datakwaliteit en beschikbaarheid bij onze dataleveranciers.	<p>Genomen maatregelen We beleggen in de aandelenportefeuille niet in elektriciteitsmaatschappijen die binnen de sector tot de laagst scorende 20% behoren op een energietransitie score. In de bedrijfsobligatieportefeuille wordt niet geïnvesteerd in bedrijven waarvan de omzet voor meer dan 30% gebaseerd is op energieopwekking met behulp van kolen. Middels ons dialoogprogramma stimuleren we achterblijvers in deze sector om het gebruik van kolen voor energieopwekking uit te faseren en vragen we bedrijven om zich te committeren aan een 1,5 graden pad.</p> <p>We voeren engagement met bedrijven in sectoren die relatief veel energie verbruiken: de staalsector, cementsector, chemische industrie en producenten van industriële goederen. We stimuleren deze bedrijven om minder afhankelijk te worden van niet-hernieuwbare energie en, waar mogelijk, hernieuwbare energie te gebruiken.</p> <p>Geplande maatregelen Jaarlijks, ook in 2024, worden de bedrijven in onze beursgenoteerde aandelen en obligatieportefeuilles beoordeeld op basis van verschillende klimaatcriteria. De bedrijven die niet aan deze criteria voldoen, komen niet in aanmerking voor opname in de portefeuille. Daarnaast worden de beheerders beoordeeld op o.a. hun vermogen om ESG aspecten mee te wegen in de beleggingsbeslissingen.</p> <p>Het engagementprogramma wordt voortgezet in 2024.</p>
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaat-effecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten	A : 0,20 B : 1,20 C : 0,52 D : 1,44 E : 1,79 F : 0,21 G : 0,10 H : 0,43 L : 0,33	A : 2,44 B : 1,00 C : 0,68 D : 12,10 E : 2,44 F : 2,48 G : 0,07 H : 0,66 L : 1,75	De sterke daling bij sector D wordt veroorzaakt door verbeterde datakwaliteit en een lagere databeschikbaarheid. De daling bij sector A wordt veroorzaakt door de verkoop van bedrijven in de sector: Papieren en bos producten.	<p>Genomen maatregelen We monitoren waar mogelijk de klimaatperformance van onze beleggingen op basis van sector specifieke carbon intensiteitsmaatstaven. Hierop zijn ook doelstellingen gezet voor 2030. Om hier naartoe te bewegen wordt o.a. gebruik gemaakt van ESG screenings die erop gericht zijn om bedrijven die zich onvoldoende inzetten om de energietransitie te realiseren te verwijderen uit de portefeuille. Zo worden in de aandelenportefeuille in een aantal carbon intensieve sectoren bedrijven verwijderd die relatief slecht scoren ten opzichte van andere bedrijven in dezelfde sector op basis van een energietransitie beoordeling, waarin o.a. de huidige uitstoot, de maatregelen die het bedrijf neemt en het ambitieniveau van doelstellingen die het bedrijf zet worden meegewogen. Er wordt gebruik gemaakt van sector specifieke beoordelingen.</p> <p>Geplande maatregelen Jaarlijks, ook in 2024, worden de bedrijven in onze beursgenoteerde aandelen en obligatieportefeuilles beoordeeld op basis van verschillende klimaatcriteria. De bedrijven die niet aan deze criteria voldoen, komen niet in aanmerking voor opname in de portefeuille. Daarnaast worden de beheerders beoordeeld op o.a. hun vermogen om ESG aspecten mee te wegen in de beleggingsbeslissingen. Het engagementprogramma wordt voortgezet in 2024.</p>

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/ activiteiten in of bij bio-diversiteits-gevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	4,10%	1,85%	De datakwaliteit en databeschikbaarheid zijn dit jaar gestegen waardoor het gerapporteerde cijfer accurater is geworden.	<p>Genomen maatregelen Begin 2023 hebben we met zes bedrijven engagement gevoerd op het onderwerp biodiversiteit, waarbij de focus lag op het voorkomen van ontbossing in de toeleveringsketen van bedrijven. Eind 2023 zijn vijf bedrijven toegevoegd aan het engagement, als onderdeel van Nature Action 100 en het engagement via FAIRR op de eiwittransitie. Beide samenwerkingsverbanden zijn een wereldwijd door investeerders geleid initiatief gericht op het aanpakken van het verlies aan biodiversiteit en het beschermen van ecosystemen. We zullen bij het engagement een sectorspecifieke benadering hanteren en engagement voeren op onderwerpen die voor wat betreft impact op biodiversiteit het meest materieel zijn voor een bepaalde sector. In de ESG screenings die toegepast worden op de aandelen en obligatieportefeuilles wordt de performance op de onderwerpen biodiversiteit en landgebruik en grondstoffengebruik meegewogen, voor de bedrijven waarvoor deze onderwerpen als relevant worden gezien.</p> <p>Geplande maatregelen In de passief beheerde beursgenoteerde aandelenportefeuille worden in 2024 nieuwe selectiecriteria geïntroduceerd, waaronder twee criteria die betrekking hebben op de prestaties van bedrijven op het thema biodiversiteit.</p>
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0,001	1,86	De data beschikbaarheid ten opzichte van vorig jaar is sterk afgenomen. Voor deze indicator is er in het algemeen erg weinig data beschikbaar, dit beïnvloedt de betrouwbaarheid van de gerapporteerde effecten.	<p>Genomen maatregelen In de ESG screenings die toegepast worden op de aandelen en obligatieportefeuilles wordt de performance op het onderwerp watergebruik meegewogen, voor de bedrijven waarvoor dit onderwerp als relevant wordt gezien.</p> <p>Geplande maatregelen In de passief beheerde beursgenoteerde aandelenportefeuille worden in 2024 nieuwe selectiecriteria geïntroduceerd, waaronder criteria die betrekking hebben op de prestaties van bedrijven op de thema's waterschaarste en afval.</p>
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0,10	55,03	De verschillen zijn te verklaren door de verbeterde datakwaliteit en databeschikbaarheid. Hoewel de databeschikbaarheid is verbeterd, is deze in zijn algemeenheid nog steeds laag. Dit beïnvloedt de betrouwbaarheid van de gerapporteerde effecten.	<p>Genomen maatregelen In de ESG screenings die toegepast worden op de aandelen en obligatieportefeuilles wordt de performance op de onderwerpen verpakkingsmaterialen en afvalmanagement, elektronisch afval en schadelijke stoffen en afvalstoffen meegewogen, voor de bedrijven waarvoor deze onderwerpen als relevant wordt gezien.</p> <p>Geplande maatregelen In de passief beheerde beursgenoteerde aandelenportefeuille worden in 2024 nieuwe selectiecriteria geïntroduceerd, waaronder criteria die betrekking hebben op de prestaties van bedrijven op de thema's waterschaarste en afval.</p>

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping						
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen.	0,33 %	0,54%	Door de nieuwe opkomende landen aandelenstrategie met een hogere niveau van ESG integratie zijn er minder bedrijven in de portefeuille die betrokken zijn geweest bij schendingen. Daarnaast zijn er verschillende bedrijven in de portefeuille die in 2022 rood scoorden op de indicator en per 2023 oranje scoorden. Voor deze indicator is er erg weinig data beschikbaar, dit beïnvloedt de betrouwbaarheid van de gerapporteerde effecten.	<p>Genomen maatregelen We voeren engagement met bedrijven die de beginselen van de Global Compact of de OESO-richtsnoeren schenden. In 2023 maakten 78 bedrijven onderdeel uit van een van de engagementprogramma's gericht op mensenrechten en arbeidsomstandigheden.</p> <p>We eisen van de beheerders van onze beleggingsportefeuilles een commitment aan de OESO richtsnoeren en de UNGP's. Ook monitoren we de praktische toepassing van deze richtlijnen.</p> <p>Als ondertekenaar van het IMVB-convenant committeren we ons aan een aanpak waarbij de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen, het daarbij behorende sectorspecifieke richtsnoer, en de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights als basis worden genomen om ESG-risico's te identificeren, te prioriteren en te adresseren.</p>
	11. Ontbreken van procedures en compliance mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen.	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt.	19,12 %	18,83%	Het hoofdzakelijke effect wordt veroorzaakt door banken en infrastructuur fondsen die zijn aangekocht in 2023 en geen beleid hebben die aan de voorwaarden voldoet.	<p>Geplande maatregelen In de passief beheerde beursgenoteerde aandelenportefeuille worden in 2024 nieuwe selectiecriteria geïntroduceerd, waaronder criteria die betrekking hebben op de prestaties van bedrijven op thema's die onderdeel uitmaken van de eerder genoemde richtlijnen, zoals gezondheid en veiligheid, toegang tot medische zorg en goed ondernemingsbestuur.</p> <p>Daarnaast gaan we in 2024 ons stembeleid aanscherpen door toevoeging van een bepaling over mensenrechten due diligence.</p>
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen.	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd.	2,11 %	2,00%	Het grootste verschil wordt veroorzaakt door een toegenomen databeschikbaarheid. Daarnaast is er een stijging van de niet-gecorrigeerde loonkloof bij banken. Bij deze banken wordt er relatief veel cash aangehouden. Deze gelden worden eveneens meegenomen in de PAI indicator. Voor deze indicator is er erg weinig data beschikbaar, dit beïnvloedt de betrouwbaarheid van de gerapporteerde effecten.	<p>Genomen maatregelen We sturen niet direct op deze indicator.</p> <p>Geplande maatregelen We verwachten in 2024 geen maatregelen te nemen rondom deze indicator.</p>
	13. Genderdiversiteit Raad van Bestuur.	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de Raad van Bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de Raad van Bestuur.	26,29%	23,59%	Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een verandering in de man/vrouw verhouding in het bestuur bij banken. Bij deze banken wordt er relatief veel cash aangehouden. Deze gelden worden eveneens meegenomen in de PAI indicatoren.	<p>Genomen maatregelen We stemmen TEGEN verkiezing van de voorzitter van de benoemingscommissie (uitgezonderd nieuwe kandidaten), indien er geen vrouwen zitting hebben in het bestuur en tegelijkertijd geen van de voorgedragen nieuwe kandidaten vrouw is. Deze richtlijn zal ook worden toegepast in die gevallen waarin de bestuurdersverkiezing tot één besluit is samengevoegd (en de voorzitter van de benoemingscommissie één van de kandidaten is). Mochten er in bepaalde landen al strengere marktgebruiken of wettelijke vereisten gelden dan worden deze als norm gehanteerd.</p> <p>Geplande maatregelen In de passief beheerde beursgenoteerde aandelenportefeuille worden in 2024 nieuwe selectiecriteria geïntroduceerd, waaronder criteria die betrekking hebben op de prestaties van bedrijven op het thema genderdiversiteit in de Raad van Bestuur</p>
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (anti-persoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens).	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%	N.V.T.	<p>Genomen maatregelen We sluiten bedrijven uit die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens. Eind 2023 werden er om deze reden 87 bedrijven uitgesloten.</p> <p>Geplande maatregelen We verwachten in 2024 geen aanvullende maatregelen te nemen rondom deze indicator.</p>

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen						
Ecologisch	15. BKG-intensiteit.	BKG-intensiteit landen waarin is belegd.	98,39 tCO ₂ e/€ mln GDP	129,05 tCO ₂ e/€ mln GDP	De daling wordt voornamelijk veroorzaakt door missende data van Brazilië, terwijl Brazilië in 2022 een hoge BKG intensiteit had. Ook bij een aantal kleinere landen is de databeschikbaarheid verminderd. Bepaalde data is nog niet beschikbaar op het moment van schrijven, we sturen actief op hogere datakwaliteit en databeschikbaarheid bij onze dataleveranciers.	<p>Genomen maatregelen We sturen niet direct op deze indicator. Wel selecteren we vermogensbeheerders die onze beleggingen beheren mede op basis van de kwaliteit van hun ESG beleid. De beheerders die namens ons investeren voeren met een deel van de overheden waarin we beleggen gesprekken over hun bijdrage aan het beperken van klimaatverandering.</p> <p>Geplande maatregelen We zijn voornemens om in 2024 een indicator aan ons landenraamwerk toe te voegen waarmee landen beoordeeld worden op hun bijdrage aan de energietransitie. Staatsobligaties en aandelen van staatsbedrijven worden niet opgenomen als een land zeer slecht presteert op deze maatstaf.</p>
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten.	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht.	0 landen 0,00% van het belegd vermogen	2 landen 0,00% van het belegd vermogen	In het begin van 2022 was er nog een kleine positie belegd in Turkije en Tunesië, dit is gedurende 2022 verkocht.	<p>Genomen maatregelen We sluiten landen uit die gesanctioneerd zijn door de EU en/of de VN vanwege schendingen van sociale rechten. Eind 2023 werden er 17 landen om deze reden uitgesloten.</p> <p>Aanvullend op deze uitsluiting beleggen we niet in staatsobligaties of staatsbedrijven in autoritaire landen zoals gedefinieerd door de Economist Intelligence Unit.</p> <p>Geplande maatregelen We verwachten in 2024 geen aanvullende maatregelen te nemen rondom deze indicator.</p>
Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva						
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva.	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	<p>Genomen maatregelen De vastgoedbeleggingen betreffen met name beleggingen in woningen, winkels en kantoren. Een blootstelling aan de fossiele industrie middels vastgoed doet zich derhalve niet voor.</p> <p>Geplande maatregelen We verwachten in 2024 geen aanvullende maatregelen te nemen rondom deze indicator.</p>
Energie efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva.	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva.	22,34%	19,97%	Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere databeschikbaarheid.	<p>Genomen maatregelen We selecteren vastgoedbeheerders die zich inzetten voor CO₂-reductie en stimuleren hen waar nodig tot meer ambitie. We vragen beheerders concrete plannen uit te werken om vastgoedobjecten in lijn met de CRREM-paden te brengen, inclusief een planning voor renovatie, installatie zonnepanelen en vervanging van warmte-systemen. De beheerders van de Nederlandse en internationale vastgoedportefeuilles ontwikkelen deze plannen en zijn met name actief met het implementeren hiervan.</p> <p>Geplande maatregelen In 2024 voeren wij de dialoog met de beheerders om de verduurzamingsplannen verder door te ontwikkelen en te implementeren. Hierbij ligt de focus op gerichte korte termijn decarbonisatie-acties en de lange termijn strategische planning inclusief budgettering.</p> <p>Vastgestelde streefdoelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • We hebben de ambitie om alleen te investeren in vastgoedbeheerders met een minimale GRESB-score van drie sterren (op het niveau van de fondsbeheerders) en met een in 2025 beoogd gemiddelde van ten minste vier sterren (van de vijf sterren). • We hebben de ambitie om de uitstoot-intensiteit van de beleggingen in lijn te brengen met een 1,5-graden scenario, conform de Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM)-methode. Dit is een methode waarmee per vastgoedsector per land de benodigde reductie van de CO₂ intensiteit/m² wordt bepaald tot aan 2050. <p>Voorlopige doelstelling 2030: uitstoot per m² met 40% omlaag ten opzichte van 2020 CRREM-paden.</p>

Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren
Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Klimaat- en andere milieu-indicatoren					
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstof-emissiereductie.	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen.	3,15%	5,06%	<p>Het hoofdzakelijke effect wordt veroorzaakt doordat veel ondernemingen in 2022 geen initiatieven voor koolstofemissiereductie in plaats hadden en in 2023 wel. Daarnaast is het aantal bedrijven binnen de aandelenportefeuille zonder koolstof-emissie reductie initiatief gedaald door een nieuwe strategie in de opkomende landen aandelenportefeuille met een hoger niveau van ESG integratie.</p> <p>Genomen maatregelen We maken gebruik van ESG screenings die er op gericht zijn om bedrijven die zich onvoldoende inzetten om de energietransitie te realiseren te verwijderen. Zo worden in de aandelenportefeuille in een aantal carbon intensieve sectoren bedrijven verwijderd die relatief slecht scoren ten opzichte van andere bedrijven in dezelfde sector op basis van een energietransitie beoordeling, waarin o.a. de maatregelen die het bedrijf neemt en het ambitieniveau van doelstellingen die het bedrijf zet worden meegewogen. Er wordt gebruik gemaakt van sector specifieke beoordelingen. In de portefeuille die resteert, worden bedrijven gemotiveerd om verdere stappen te nemen middels het engagement en stembeleid.</p> <p>Geplande maatregelen In 2024 vervolgen we onze dialoog met de resterende olie- en gasbedrijven. Vanaf 2024 richt het engagementprogramma energietransitie zich in toenemende mate op beleidsmakers en bedrijven en organisaties in de waardeketen van CO₂-intensieve bedrijven. Verder willen we klimaatcriteria in de aandelenportefeuille aanscherpen.</p>
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping					
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	Aandeel beleggingen in entiteiten zonder mensenrechtenbeleid.	1,52%	2,89%	<p>Het voornaamste effect wordt veroorzaakt door ondernemingen die in 2022 geen mensenrechtenbeleid hadden en in 2023 wel. Daarnaast is het aantal bedrijven zonder mensenrechtenbeleid binnen de opkomende landen aandelenportefeuille gedaald door een nieuwe strategie met een hoger niveau van ESG integratie.</p> <p>Genomen maatregelen We voeren engagement met bedrijven die de beginselen van de Global Compact of de OESO-richtsnoeren schenden. In 2023 maakten 78 bedrijven onderdeel uit van een van de engagementprogramma's gericht op mensenrechten en arbeidsomstandigheden. Hierbij wordt getoetst of bedrijven een mensenrechtenbeleid hebben.</p> <p>We hebben het IMVB Convenant ondertekend. Als ondertekenaar committeren we ons aan een aanpak waarbij de OESO richtsnoeren en de UNGP's als basis worden genomen om ESG-risico's te identificeren, te prioriteren en te adresseren.</p> <p>Geplande maatregelen We scherpden in 2024 ons stembeleid aan door toevoeging van een bepaling over mensenrechten due diligence. Het hebben van een mensenrechtenbeleid maakt onderdeel uit van gedegen mensenrechten due diligence.</p>

Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Prioritering van thema's

Uitvoerder MN identificeert, prioriteert en implementeert belangrijke ESG thema's voor Bpf Koopvaardij. Hiertoe heeft MN een proces ontwikkeld waarvan de uitkomst is vormgegeven in een ESG-matrix. In deze matrix wordt de impact van Bpf Koopvaardij's beleggingsactiviteiten op mens, milieu en samenleving (ESG) in kaart gebracht en andersom. Met de ESG-matrix als tool kan MN uitdrukken welke ESG-thema's voor Bpf Koopvaardij materieel zijn en prioriteit moeten krijgen.

Bronnen die ten grondslag liggen aan deze risicoanalyse bestaan uit informatie van dataproviders, publiek beschikbare (bedrijfs)informatie, en informatie die naar voren komt uit gesprekken met stakeholders, zoals NGO's en vakbonden.

In het daaropvolgende prioriteringsproces kijkt MN enerzijds naar thema's die prioriteit moeten krijgen op basis van due diligence, gebaseerd op de mate van de ernst van de gevolgen en de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet. Hierbij wordt de ernst van de gevolgen beoordeeld op basis van de schaal, reikwijdte en onomkeerbaarheid van de geïdentificeerde negatieve impacts. Anderzijds kijkt MN welke thema's aansluiten bij de voorkeuren en identiteit van Bpf Koopvaardij en de pensioendeelnemers.

Voor de meest relevante ESG-thema's wordt een visie uitgewerkt in een position paper. Hierin wordt ook vastgelegd welk instrument het meest geschikt is om met het geprioriteerde thema aan de slag te gaan en de geïdentificeerde ongunstige effecten te beperken.

Het hierboven beschreven proces van de identificatie van duurzaamheidsthema's lag ook ten grondslag aan de selectie van de aanvullende indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten ('beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissie-reductie' en 'het ontbreken van een mensenrechtenbeleid'). Deze onderwerpen vormen een belangrijke basis voor de duurzaamheidsthema's waar Bpf Koopvaardij zich op richt, zijn relevant voor de ondernemingen waarin wordt belegd en zijn goed meetbaar.

Onze aanpak om ongunstige effecten te beperken

De wijze waarop Bpf Koopvaardij rekening houdt met de belangrijkste negatieve effecten van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren verschilt per onderwerp en beleggingscategorie. Bpf Koopvaardij heeft een aantal instrumenten tot haar beschikking die gebruikt kunnen worden om bij beleggingen rekening te houden met de belangrijkste ongunstige effecten. Deze instrumenten worden hieronder toegelicht.

Uitsluitingen

Bpf Koopvaardij hanteert voor zowel landen, als sectoren en individuele bedrijven een uitsluitingsbeleid. Zo sluit Bpf Koopvaardij landen uit die onderworpen zijn aan relevante sancties door de VN Veiligheidsraad en/of de Europese Unie. Het gaat hierbij om sancties gericht op de centrale overheid in de vorm van een wapenembargo, een aandelenstop of een reisverbod. Ook belegt Bpf Koopvaardij niet in ondernemingen waarvan de producten of diensten geacht worden een negatief effect op de maatschappij te hebben, zoals controversiële wapens, tabak, handvuurwapens voor civiel gebruik, adult entertainment en bont. Ook kan Bpf Koopvaardij besluiten een bedrijf uit te sluiten naar aanleiding van onvoldoende voortgang in een dialoogprogramma (engagement-led divestment).

ESG integratie

Via principiële randvoorwaarden aan de portefeuille worden ondernemingen, landen en vastgoed met ondermaatse prestaties op ESG-gebied uitgesloten van de beleggingsportefeuilles om de belangrijkste negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren te beperken. Hierbij worden de volgende criteria gehanteerd:

- De duurzaamheid van de bedrijfsvoering van ondernemingen wordt beoordeeld op basis van verschillende onderwerpen, zoals CO₂-uitstoot, energie- en waterverbruik, ethiek, anti-corruptie en mensen- en arbeidsrechten. De overtuiging is dat ondernemingen met een lage of geen ESG-score verantwoordelijk zijn voor de grootste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. Daarom worden deze ondernemingen uitgesloten van de liquide aandelen en bedrijfsobligatie beleggingsportefeuilles. Ook wordt bij de aandelenportefeuilles specifiek gekeken naar ondernemingen met activiteiten die een grote impact kunnen hebben op het milieu. Ondernemingen actief in sectoren met een hoog klimaatrisico die het laagste scores, worden uitgesloten van de beleggingsportefeuille om de belangrijkste ongunstige effecten op het milieu te beperken. Ondernemingen in een aantal bedrijfsobligatie portefeuilles worden kwalitatief beoordeeld op ESG-thema's als onderdeel van de kredietbeoordeling.
- Bpf Koopvaardij belegt niet in landen die slecht scoren op financiële en maatschappelijke aspecten om de belangrijkste negatieve effecten van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren te beperken. Op grond van het landenraamwerk worden overheden in opkomende markten beoordeeld op verschillende onderwerpen zoals de kwetsbaarheid voor klimaatrisico's, de bereidheid en mogelijkheid van landen om zich aan te passen aan klimaatverandering, de mate van democratie en

corruptie en de sociale ontwikkeling van een land. Wanneer een land op een van deze indicatoren onvoldoende scoort, wordt het land uitgesloten van de opkomende markten staatsobligatie beleggingsportefeuilles.

- Bij vastgoedbeleggingen is de energie-efficiëntie van belang bij de beslissing om te beleggen in een bepaald vastgoedobject. Dit wordt onder andere gemeten aan de hand van energielabels en energieverbruik.

Naast een afbakening van waarin belegd mag worden middels bovenstaande randvoorwaarden, is er ruimte voor vermogensbeheerders om te beoordelen in welke specifieke bedrijven, landen en vastgoedobjecten wordt belegd. Bij de selectie van de vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen wordt met ESG-kenmerken rekening gehouden. Van alle vermogensbeheerders wordt verwacht dat zij de UN Principles for Responsible Investment (PRI) ondertekenen, en een duidelijk ESG-beleid en proces van ESG-integratie hebben. Vermogensbeheerders zijn verplicht ESG-kenmerken mee te nemen in hun beleggingsbeslissingen. Ieder jaar worden vermogensbeheerders beoordeeld op basis van de zogenaamde 'Planet-toets'. Daarbij worden punten gegeven voor het niveau van het beleid, de ESG-integratie en ESG-rapportage.

Actief aandeelhouderschap

Naast het uitsluiten van ondernemingen beoogt Bpf Koopvaardij invloed uit te oefenen op de strategie van ondernemingen om de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren te beperken. Met een selectie van bedrijven (geselecteerd aan de hand van het voornoemde prioriteringsproces) wordt de dialoog aangegaan over hun duurzaamheidsprestaties. Daarnaast voert Bpf Koopvaardij een stembeleid om de dialoog kracht bij te zetten. Hieronder volgt een toelichting.

- Engagement: Door middel van dialoogprogramma's wordt engagement gevoerd over uiteenlopende onderwerpen met een selectie van bedrijven in de beursgenoteerde aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles. Dit engagement is ofwel thematisch van aard op onderwerpen zoals leefbaar loon of inkomen, arbeidstransitie, biodiversiteit, de energietransitie, ofwel gericht op het mitigeren van specifieke misstanden waarbij bedrijven internationale standaarden omtrent mensen- en arbeidsrechten onvoldoende naleven. Dit laatste type engagement wordt gevoerd indien er ernstige controverses worden gedetecteerd bij ondernemingen naar aanleiding van periodiek uitgevoerde screenings.
- Stemmen: Daarnaast wordt gestemd op aandeelhoudersvergaderingen van beursgenoteerde ondernemingen in de aandelenfondsen over onderwerpen als goed ondernemingsbestuur en klimaat.

Verantwoordelijkheden voor het beleid en goedkeuring

Het beleid en processtuk om de belangrijkste ongunstige effecten te identificeren en prioriteren hangt sterk samen met de uitvoering van het stembeleid, de engagementprogramma's, het uitsluitingsbeleid en de beleggingsstrategieën omdat in deze documenten is belegd hoe duurzaamheidsfactoren worden meegenomen in de beleggingsbeslissingen.

De eindverantwoordelijkheid voor het algehele beleggingsbeleid van Bpf Koopvaardij ligt bij het bestuur van Bpf Koopvaardij. Deze stelt de kaders voor het beleggingsbeleid op en alle beleidsaanpassingen moeten door het bestuur worden goedgekeurd. MN adviseert over het beleggingsbeleid en voert een deel van de beleggingen zelf uit. MN adviseert ook over het uitbesteden van beleggingen aan andere vermogensbeheerders. Het bestuur van Bpf Koopvaardij blijft eindverantwoordelijk voor de beleggingen en legt jaarlijks verantwoording af aan de pensioenraad en aan de raad van toezicht.

Bovenstaande onderdelen zijn vastgelegd in het Verantwoord Beleggen beleid. Dit beleid is goedgekeurd op 21 december 2022 door het bestuur, met 22 maart 2023 als meest recente versie, door het bestuur en wordt driejaarlijks geëvalueerd.

Foutmarge methodologieën

De ongunstige effecten die zijn aangemerkt door de SFDR als belangrijk, komen grotendeels overeen met de onderwerpen die Bpf Koopvaardij heeft geïdentificeerd. Bij de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten wordt gebruik gemaakt van verschillende informatie zoals die van dataproviders en publiek beschikbare informatie. Het is mogelijk dat deze informatie niet altijd accuraat is en er zijn veel verschillende manieren om data te wegen en aggregeren in de vorm van ESG scores. Voor wat betreft de beschikbaarheid van informatie geldt dat met name informatie over grote ondernemingen beter beschikbaar is en dat grote ondernemingen ook eerder blootgesteld worden aan controverses omdat de reikwijdte van hun activiteiten en waardeketen breder is. Dit kan erin resulteren dat voor kleinere ondernemingen of voor onderbelichte beleggingscategorieën bepaalde belangrijke ongunstige effecten tot nog toe onderbelicht zijn in publiek beschikbare informatie.

Beschrijving van de gebruikte databronnen

Voor de indicatoren voor bedrijven en overheden maakt Bpf Koopvaardij gebruik van twee dataproviders om te rapporteren over de belangrijkste ongunstige effecten: MSCI en ISS. ISS data wordt gebruikt voor PAI 1 t/m 3. Voor de indicatoren 4 t/m 16 en de geselecteerde optionele indicatoren gebruikt Bpf Koopvaardij MSCI data. Deze data is vooralsnog met name beschikbaar voor een aantal beleggingscategorieën, namelijk beursgenoteerde aandelen, bedrijfsobligaties en staatsobligaties.

Voor de data inzake vastgoed maakt Bpf Koopvaardij gebruik van data die gerapporteerd wordt door de vastgoed vermogens- en fondsbeheerders. De vastgoedportefeuille had op 31-12-2023 een omvang van € 334.640.000,- Dit komt neer op circa 10% van het totale belegde vermogen van Bpf Koopvaardij.

Engagementbeleid

Bpf Koopvaardij is een betrokken aandeelhouder en voert als zodanig een betrokkenheidsbeleid. Dat betekent dat Bpf Koopvaardij toeziet op hoe ondernemingen omgaan met duurzaamheidsfactoren. Met een selectie van geprioriteerde ondernemingen wordt de dialoog aangegaan. Om de voortgang bij bedrijven te beoordelen, zijn er doelen opgesteld voor elke dialoog en per engagementthema. Deze zijn gebaseerd op internationale richtlijnen (zoals de OESO-richtlijnen) en goede voorbeelden uit de sector. Daarnaast stemt uitvoerder MN namens Bpf Koopvaardij wereldwijd op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin Bpf Koopvaardij belegt. Voor de uitvoering van het stembeleid wordt gebruik gemaakt van een externe partij (ISS) die gespecialiseerd is in het adviseren en operationeel ondersteunen van institutionele beleggers op het gebied van stemrecht.

Met betrekking tot de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, hebben de hieronder beschreven thema's een rol in het stembeleid en de diverse engagementprogramma's.

Leefbaar inkomen in agrifood

In dit programma wordt bedrijven uit de agrifood sector gevraagd zich te committeren aan leefbare inkomens voor koffie- en cacaoberoepen, en te doen wat binnen hun invloedssfeer ligt om deze mogelijk te maken.

- Relevante verplichte indicatoren: 10, 11
- Relevante aanvullende indicatoren: 9

Leefbaar loon in textiel

Het doel van dit programma is textiel bedrijven te stimuleren zich te committeren aan leefbare lonen in fabrieken waar hun kleding gemaakt wordt en te doen wat binnen hun invloedssfeer ligt om deze leefbare lonen mogelijk te maken.

- Relevante verplichte indicatoren: 10, 11
- Relevante aanvullende indicatoren: 9

Mensenrechten in mijnbouw en hernieuwbare energie

Het doel van dit programma is driedig: (i) volledige implementatie van de United Nations Guiding Principles on Business & Human Rights (UNGP's); (ii) afstemmen van lobbyactiviteiten van bedrijven op de verantwoordelijkheid tot het respecteren van mensenrechten; en (iii) vooruitgang op het afwenden van ernstige mensenrechtenschendingen.

- Relevante verplichte indicatoren: 10, 11
- Relevante aanvullende indicatoren: 9

Energietransitie

Het doel van dit programma is bedrijven te bewegen hun klimaatstrategieën in lijn te brengen met de doelstellingen van het Parijse klimaatakkoord, en om klimaatgerelateerde financiële risico's van de geselecteerde bedrijven te reduceren.

Een aanvullende doelstelling van het dialoogprogramma is het opbouwen van sector kennis op het gebied van klimaat, milieu en de energietransitie. De kennis die wordt opgedaan over specifieke sectoren bij het voeren van dialoog kan gebruikt worden als input voor verdere ESG-integratie, met name voor het verder verfijnen van de portefeuille-constructie.

- Relevante verplichte indicatoren: 1, 2, 3, 4, 5 en 6
- Relevante aanvullende indicatoren: 4

Biodiversiteit

Met dit engagementprogramma beoogt Bpf Koopvaardij dat bedrijven targets formuleren en gaan rapporteren over biodiversiteit, in lijn met de doelstellingen die zijn vastgesteld in het Kunming-Montreal Global Biodiversiteit Framework.

De finale versie van het TNFD framework en het ontwikkelen van science-based targets for nature bieden handvatten voor bedrijven om dit thema te implementeren in hun bedrijfsactiviteiten. Het doel is het verminderen van de negatieve impact van bedrijven op biodiversiteit en bij te dragen aan het herstel van natuur.

- Relevante verplichte indicatoren: 7
- Relevante aanvullende indicatoren: geen

Nederlands beursgenoteerde ondernemingen

Het doel van dit programma is toezicht houden op Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen om op deze manier hun langetermijnwaarde te borgen en mogelijke reputatierisico's te mitigeren. Om Bpf Koopvaardij's betrokkenheid als aandeelhouder in de Nederlandse markt kracht bij te zetten, wordt de dialoog met deze ondernemingen doorlopend gevoerd.

- Relevante verplichte indicatoren: 13
- Relevante aanvullende indicatoren: geen

Incidenten & controverses

Het doel van dit programma is bedrijven te stimuleren gedegen due diligence (gepaste zorgvuldigheid) toe te passen binnen hun organisatie en toeleveringsketen, in lijn met de OESO-richtlijnen, en de UN Global Compact Principles en de UNGP's.

- Relevante verplichte indicatoren: 10, 11
- Relevante aanvullende indicatoren: 9

Wanneer de ongunstige effecten onvoldoende verminderen, kan Bpf Koopvaardij de thema's en het daaraan verbonden stembeleid en/of engagementprogramma heroverwegen.

Meer informatie over het engagementbeleid en stembeleid is [hier](#) te vinden.

Verwijzing naar internationale normen

Milieu

- Relevante verplichte indicatoren: 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7
- Relevante aanvullende indicatoren: 4

Bpf Koopvaardij onderschrijft het belang van het klimaatakkoord van Parijs. Daarnaast is de fiduciair manager van Bpf Koopvaardij, MN, ondertekenaar van het Parijsakkoord, het Nederlandse Klimaatakkoord en de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties. Een van de middelen die Bpf Koopvaardij gebruikt om invulling te geven aan deze ambitie, is de dialoog voeren met bedrijven die veel kunnen betekenen voor de energietransitie en een groot risico lopen als zij hun bedrijfsmodel niet aanpassen. Om te beoordelen of de reductietargets van een specifiek bedrijf waarmee engagement wordt gevoerd in lijn zijn met de doelstellingen van het Klimaatakkoord, hanteert Bpf Koopvaardij de sectorspecifieke reductiepaden van het Transition Pathway Initiative (TPI) en het Net Zero Scenario van de International Energy Agency (IEA) uit 2021.

Binnen het engagementprogramma biodiversiteit wordt gevraagd om transparante rapportage en het zetten van targets, in lijn met de doelstellingen die zijn vastgesteld in het Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework. De ontwikkelingen die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden op het gebied van rapportage en standaardzetting, zoals de finale versie van het raamwerk van de Taskforce on Nature-related Financial Disclosures en de eerste science-based targets for nature, bieden handvatten voor bedrijven om rapportage op biodiversiteit te verbeteren.

Jaarlijks rapporteert MN aan Bpf Koopvaardij de CO₂-voetafdruk van de beleggingen. Door ondertekening van de Montréal Pledge heeft MN zich gecommitteerd aan het jaarlijks meten en publiceren van de 'carbon footprint' (CO₂-voetafdruk) van de beleggingen. Op dit moment meet MN voor Bpf Koopvaardij de CO₂-voetafdruk van de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de methodiek die wordt voorgeschreven door het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) en de Technical Expert Group on Sustainable Finance van de EU (EU TEG).

Mensenrechten en arbeidsrechten

- Relevante verplichte indicatoren: 10, 11, 12, 13 en 16
- Relevante aanvullende indicatoren: 9

Het is belangrijk dat bedrijven arbeidsrechten en mensenrechten respecteren én binnen de toeleveringsketen hun invloed aanwenden zodat hun partners en toeleveranciers dit ook doen. Dan gaat het erom dat overal ter wereld mensen hun werk veilig en gezond kunnen uitoefenen, maar ook dat zij recht hebben op een leefbaar loon of inkomen en dat zij niet bang hoeven te zijn om misstanden op en rond de werkvloer aan te kaarten.

Om de voortgang van bedrijven binnen de engagementprogramma's op die onderwerpen te beoordelen, hanteert Bpf Koopvaardij de OESO-richtlijnen, de UNGP's, de UN Global Compact Principles en de ILO-conventies als belangrijk uitgangspunt.

Goed ondernemingsbestuur

- Relevante verplichte indicatoren: 13
- Relevante aanvullende indicatoren: geen

Bpf Koopvaardij vindt het belangrijk dat bedrijven goed worden bestuurd. Bedrijven moeten goede werkgevers zijn door personeel goed te belonen, en rechtvaardig en proportioneel om te gaan met het beloningsbeleid voor de top van het bedrijf. Er moeten duidelijke en transparante procedures zijn voor het ontwikkelen van het beloningsbeleid en bonussen voor bestuurders. Als langetermijnbelegger is het voor Bpf Koopvaardij tevens belangrijk dat ondernemingen zich niet richten op maximale winst op de korte termijn, maar op een goede prestatie van de onderneming op lange termijn en houdbaarheid van het bedrijfsmodel. Het beloningsbeleid moet daarom ook gericht zijn op de langetermijnprestaties en houdbaarheid van het bedrijf.

Historische vergelijking

In dit onderdeel worden vanaf juni 2024 de gemeten ongunstige effecten vergeleken tussen verschillende jaren om te bepalen wat de ontwikkeling is van de ongunstige effecten over meerdere jaren. Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste verschillen tussen 2022 en 2023. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de tabel.

Over het algemeen was er het afgelopen jaar een positieve trend en een daling van de ongunstige effecten. Voor ons een belangrijk effect zijn de CO₂ emissies. De CO₂ emissies zijn het afgelopen jaar zowel absoluut als in intensiteit afgenomen. Dit is mede te danken aan de genomen maatregelen, door een hogere ESG integratie en het uitsluiten van bedrijven. We zien in de data ook terug dat de bedrijven waar we in investeren over de jaren heen verduurzamen. Het is voor ons moeilijk te beoordelen of wij als investeerder deze verandering teweeg brengen, of dat dit het effect is van een bredere bereidheid van bedrijven om meer voor mens en milieu te doen.

Voor een aantal indicatoren is de databeschikbaarheid nog erg laag. In sommige gevallen is de databeschikbaarheid zelfs afgenomen vergeleken met het afgelopen jaar. Hierover zijn we in gesprek met onze dataleveranciers, we sturen actief op hogere datakwaliteit en databeschikbaarheid.